

ADVIES Nr. 1.656

Zitting van vrijdag 10 oktober 2008

Wetsvoorstel om korte bedrijfsstages te gebruiken als middel om vooroordelen weg te werken en discriminatie bij indienstnemingen te bestrijden

x x x

2.328-1

ADVIES Nr. 1.656

Onderwerp : Wetsvoorstel om korte bedrijfsstages te gebruiken als middel om vooroorde-
len weg te werken en discriminatie bij indienstnemingen te bestrijden

Bij brief van 28 april 2008 heeft de heer A. DE DECKER, voorzitter van de Senaat, de Nationale Arbeidsraad om advies verzocht over voornoemd wetsvoorstel dat op 7 november 2007 door senator M. ELSEN werd ingediend (stuk Senaat, nr. 4-372/1).

Het onderzoek van die adviesaanvraag werd toevertrouwd aan de commissie Individuele Arbeidsverhoudingen.

Op verslag van die commissie heeft de Raad op 10 oktober 2008 navolgend advies uitgebracht.

x x x

ADVIES VAN DE NATIONALE ARBEIDSRAAD

I. INLEIDING

De Nationale Arbeidsraad wordt geraadpleegd over een wetsvoorstel teneinde korte bedrijfsstages te gebruiken als middel om vooroordelen weg te werken en discriminatie bij indienstneming te bestrijden.

Volgens de memorie van toelichting strekt het voorstel er meer bepaald toe de stagemogelijkheden uit te breiden teneinde onder zo soepel mogelijke voorwaarden meer en makkelijker ruimte te scheppen voor contacten tussen gediscrimineerde werkzoekenden en werkgevers.

Wat die werkzoekenden betreft, verwijst het voorstel meer bepaald naar mensen van vreemde origine die te maken krijgen met discriminatie bij de indienstneming, naar jongeren met onvoldoende beroepservaring alsook naar langdurig werklozen die niet langer voeling hebben met de arbeidsmarkt.

In die context wordt een nieuwe stageovereenkomst voorgesteld die, om misbruiken te voorkomen, aan een aantal voorwaarden moet voldoen (beperkte duurtijd, schriftelijke overeenkomst, aanwijzing referentiepersoon in de onderneming, nadere regels betreffende de vergoeding, de verzekering, het arbeidsreglement, de veiligheid alsook de verplichting na afloop van de stage gemiddeld ten minste 1 stagiair op 2 onder arbeidsovereenkomst in dienst te nemen).

II. STANDPUNT VAN DE RAAD

De Raad heeft een onderzoek gewijd aan het wetsvoorstel.

Hij stelt vast dat het voorstel beoogt :

- een nieuw soort stageovereenkomst te creëren;

- met de intentie van in dit kader inzonderheid allochtonen meer kansen te bieden op stages als ingroeiproject in een bedrijf.

A. Een nieuwe stageovereenkomst

De Raad is het erover eens dat bepaalde werkzoekenden, inzonderheid de allochtonen, meer kansen moeten krijgen om bedrijfsstages te volgen. Om de hiernavolgende redenen acht hij het evenwel niet geraden om daartoe een nieuwe wettelijke stageregeling te creëren zoals in het wetsvoorstel wordt voorgesteld.

De Raad merkt in de eerste plaats op dat er in het domein van de inschakeling/opleiding reeds voldoende stelsels bestaan, die aan de objectieven van het wetsvoorstel kunnen tegemoetkomen. Verscheidene van die formules bieden bovendien het voordeel dat zij, vanuit sociaalrechtelijk oogpunt, een ruimere bescherming verschaffen dan de regeling, opgenomen in het wetsvoorstel, niet in het minst wat de socialezekerheidsaspecten betreft.

Dienaangaande verwijst de Raad concreet naar formules zoals de werknemers- en middenstandsléerovereenkomst, de individuele beroepsopleiding (IBO), het opleidings- en inschakelingsplan (PFI) en de overeenkomsten voor socio-professionele inpassing (CISP).

Voorts vestigt de Raad er de aandacht op dat er sedert de programmawet van 2002 een nieuwe formule bestaat, die een minimale wettelijke omkadering waarborgt ten aanzien van de arbeidsprestaties die plaatsvinden in het kader van formules van opleiding, inschakeling of stage waarvoor geen specifiek juridisch kader bestaat. Het betreft meer bepaald de beroepsinlevingsovereenkomsten. Deze regeling is ingevoerd in aansluiting bij de adviezen die de Raad in de loop van de jaren negentig heeft uitgebracht over de problematiek van het statuut van de personen in inschakeling/opleiding (adviezen nr. 1.115 van 20 december 1994 en nr. 1.197 van 4 november 1997).

Tenslotte wijst de Raad erop dat de nu bestaande stelsels van inschakeling/opleiding reeds een ingewikkeld geheel van regels uitmaken. Hij is van oordeel dat de toevoeging van een nieuwe wettelijke formule van aard is die complexiteit nog te verhogen terwijl er de laatste jaren een consensus is gegroeid dat er in dit domein nood is aan vereenvoudiging en harmonisering. Hij verwijst tegen die achtergrond naar de door de regering geplande vereenvoudiging van de banenplannen waarover de sociale partners in de Raad om advies zijn verzocht.

B. Kansen bieden op de arbeidsmarkt

Hoewel de Raad geen voorstander is van de nieuwe wettelijke formule van stageovereenkomsten, is hij het met de auteur van het wetsvoorstel eens dat werkgevers aangespoord moeten worden om bepaalde werkzoekenden, inzonderheid de allochtonen, meer stagemogelijkheden te bieden.

Dienaangaande herinnert hij eraan dat, op voorstel van de sociale partners in het interprofessioneel akkoord 2003-2004, de regelgeving betreffende de startbanen aangepast werd om werknemers van buitenlandse oorsprong dubbel te laten meetellen voor de verificatie van de wettelijke verplichting 3 % jongeren in dienst te nemen.

Voorts laat de Raad opmerken dat in het kader van het huidig interprofessioneel akkoord 2007-2008 de sociale partners overeengekomen zijn een gedragscode uit te werken naar werkgevers en werknemers toe voor het beleid van werving en selectie en hun houding bij sollicitatie, gericht op gelijke kansen van sollicitanten.

De Raad vindt het geboden om in die code, wat de instroom via inschakeling, opleiding en stages betreft, aan de ondernemingen uitdrukkelijk te vragen in dit kader een gericht diversiteitsbeleid en een beleid van non-discriminatie en gelijke behandeling, zelfs van positieve acties, te voeren.
